

Опорний заклад Демидівський ліцей
Демидівської селищної ради Рівненської області

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання педагогічної ради
опорного закладу Демидівського ліцею від
28.08.2024 за №9

ТЕХНОЛОГІЇ

Навчальна програма для 5-го класу

Розроблена на основі модельної навчальної програми
«Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти
(авт. Терещук А.І., Абрамова О.В., Гащак В.М., Павич Н.М.)

Укладач Юхимчук В. Д.

2024

I. ВСТУП:

Навчальна програма з технологій для 5-6 класів закладів загальної середньої освіти **відповідає** Закону України «Про повну загальну середню освіту» від 16 січня 2020 року №463-IX, Державному стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року №898 (далі – Державний стандарт), Типовій освітній програмі для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженій наказом міністерства освіти і науки України від 19 лютого 2021 року №235, модельній програмі «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Терещук А.І., Абрамова О.В., Гащак В.М., Павич Н.М.)

Програма реалізує **мету технологічної освітньої галузі** відповідно до вимог Державного освітнього стандарту: реалізація творчого потенціалу учня, формування критичного та технічного мислення, готовності до зміни навколишнього природного середовища без заподіяння йому шкоди засобами сучасних технологій і дизайну, здатності до підприємливості та інноваційної діяльності, партнерської взаємодії, використання техніки й технологій для задоволення власних потреб, культурного та національного самовираження.

Мета навчального предмета технології - розкриття та розвиток творчого потенціалу особистості учня, здатності застосовувати знання на практиці, розв'язувати побутові завдання через практичне засвоєння основ дизайну, технологій та декоративно-ужиткового мистецтва.

Мета предмета технології реалізується в таких завданнях:

- ✓ забезпечити наступність у формуванні ключових компетентностей та наскрізних умінь учнів початкової школи, їх включення до підготовчого циклу з вивчення технологій та дизайну;
- ✓ залучення учнів до основ народної культури, національного виховання через вивчення технік і технологій декоративно-ужиткового мистецтва, що є складовою трудових традицій українського народу;
- ✓ подальший розвиток самозарадності в побуті, формування системного та критичного мислення, навичок безпечного та ощадливого використання технологій та матеріалів тощо.

Нормативно-правова база, на основі якої укладено програму:

1. Державний стандарт базової середньої освіти [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#n16>
2. Державний стандарт початкової освіти [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF#n12>
3. Закон України «Про повну загальну середню освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
4. Закон України про освіту [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
5. Закон України про середню освіту [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/651-14#Text>
6. Концепції Нової української школи (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»
7. Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Терещук А.І., Абрамова О.В., Гащак В.М., Павич Н.М.) [Електронний ресурс]. URL: <https://cutt.ly/mCfLc3D>

II. ЗМІСТОВНА ЧАСТИНА:

Основну частину програми подано у вигляді таблиці, яка охоплює такі складники:

- ✓ послідовність очікуваних результатів навчання,
- ✓ пропонований зміст навчального предмета,

✓ види навчальної діяльності.

Змістове наповнення навчальної програми складається з трьох навчальних модулів та переліку орієнтовних технологій обробки конструкційних матеріалів.

Навчальні модулі – «Основи дизайну та конструювання», «Основи технологій та конструкційних матеріалів», «Мій побут» містять уніфікований зміст навчального матеріалу для предмету технології, з орієнтовними підходами до розвитку ключових компетентностей учнів.

Очікувані результати навчання. У фокусі роботи вчителя має бути організація навчальної діяльності учнів в умовах освітнього простору школи, відкритого для комунікації та співпраці, і сприятливого для формування ключових компетентностей, згідно Державного стандарту базової середньої освіти, які є в програмі у вигляді очікуваних результатів навчання.

Пропонований зміст навчального предмету – це матеріал для досягнення очікуваних результатів навчання через організацію відповідної навчальної діяльності учнів. Вчитель, орієнтуючись на рівень підготовки / індивідуальні здібності учнів та особливості обраного школярами проекту, може самостійно доповнювати або змінювати зміст навчального предмету з метою більш якісного і оптимального досягнення учнями очікуваних результатів навчання. Досягнення учнями очікуваних результатів навчання відбувається у послідовності, яку вчитель визначає спільно з учнівським колективом з огляду на запланований продукт. Добір навчального матеріалу та його вивчення слід здійснювати у роботі з учнями диференційовано – з урахуванням їх індивідуальних особливостей і здібностей. Натомість обов'язково необхідно залучати учнів до усвідомлення і планування результатів навчання як спільного освітнього результату, мотивувати до активної участі в конструюванні власної освітньої траєкторії: визначати освітні завдання, добирати методи і засоби пошуку інформації, обговорювати та визначати кінцевий продукт проектної діяльності, навчати відстежувати та аналізувати власний навчальний поступ тощо.

Види навчальної діяльності. Програма пропонує використання основних та орієнтовних видів навчальної діяльності. **Орієнтовними видами навчальної діяльності можуть бути:** проектна, винахідницька, дослідницька, інноваційна, конструкторська, графічна, художня, творча, практична, інтерактивна та інші. Вказані орієнтовні види навчальної діяльності можуть бути поєднані між собою у різних комбінаціях та співвідношеннях на розсуд вчителя та з огляду на природні здібності учнів, і застосовані як елементи, що доповнюють **основну навчальну діяльність учнів – проектно-технологічну, яка** спрямована на планування / конструювання / проектування і виготовлення виробу від творчого задуму до його втілення в готовий продукт. Змістове наповнення навчальної програми складається з трьох навчальних модулів та переліку орієнтовних технологій обробки конструкційних матеріалів. Засвоєння навчальних модулів відбувається на основі участі школярів в особистісно орієнтованих проектах, які мають залучати учнів до самостійного вибору теми дослідження, самостійного конструювання власної навчальної діяльності, добору конструкційних матеріалів та відповідних технологій їх обробки тощо.

Підходи на яких ґрунтується програма: особистісно-зорієнтованому, діяльнісному, продуктивному, суб'єкт-суб'єктної взаємодії, українознавчого спрямування тощо. Зазначені підходи реалізуються в умовах організованої вчителем у співпраці з учнівським колективом проектної діяльності, коли учні засвоюють проектну технологію як інструмент для самостійного навчання на основі відповідного дослідження та створення продукту (виробу / об'єкта проектування).

Шляхи реалізації цієї програми. Впродовж створення продукту (виробу / об'єкта проектування) вчитель, на власний розсуд та спільно з усіма учасниками проектної діяльності, визначає місце для формування ключових компетентностей в освітньому процесі та відповідні для цього методи та форми організації учнів, техніки, програмні і цифрові пристрої тощо. У центрі змодельованого навчального середовища має бути учень. Саме за його участі та з урахуванням його інтересів і здібностей варто конструювати і добирати всі складові освітнього процесу, максимально гнучко добирати методи і форми організації як за межами класно-урочної системи так і на уроках технологій. Під час організації проектної або проектно-технологічної діяльності учнів вчитель може самостійно визначати кількість навчальних годин та послідовність засвоєння навчальних модулів або поєднувати їх вивчення в доцільній комбінації, що має відповідати очікуваним результатам та природним / індивідуальним здібностям учнів. Засвоєння техніко-технологічних основ предмету відбувається через обрану вчителем та учнями технологію обробки конструкційних матеріалів. Набуття учнями вмінь має випереджальний характер у засвоєнні відповідних знань. Тому пріоритетним для вчителя є не контроль за тим, що знає чи вміє учень, а організація його навчальної діяльності / навчального поступу за його активної участі. Враховуючи вікові особливості, здобувачам освіти 5 класів пропонується виконувати прості проекти (за конструкцією, поєднанням технологій виготовлення, тощо), що дасть змогу їм за короткий період часу побачити результати власної діяльності. Доступність і простота в технологічному виконанні мають стати основними критеріями відбору та розробки навчального матеріалу, а використання різноманітних форм,

методів і прийомів повинна надати можливість створити атмосферу творчого пошуку. Для досягнення поставленої мети слід планувати не окремі уроки, а всю тему. Для цього рекомендовано розробити дорожню карту проєкту: оглянути всю тему відразу і розподілити, що і на якому уроці вивчатиметься, визначити змістове навантаження уроків, передбачити узгодження різних форм, можливості повторення і закріплення матеріалу, попередньої підготовки учнів до засвоєння нового.

Досягнути цього можна, вводючи у структуру уроку технології разом з іншими методами навчання різноманітні дидактичні ігри: «Схованки», «Хвилинка чистоти», «Чарівний футляр», «Ножиці-художниці», «Чарівний шаблон», ігри-вправи з LEGO тощо. Вчителю треба враховувати, що сучасний технологічний урок – це навчання через співпрацю (кооперативне навчання) за формулою : стратегія кооперації + навчальний контент = активність у класі. Уроки технології в 5 класі сприятливі для використання групових методів: «Робота в парах», «Робота в трійках», «Змінювані трійки», «Карусель», «Робота в малих групах», «Акваріум», «Робота у складі творчої групи» тощо. Для роботи здобувачів освіти у складі творчих груп вчителю потрібно добирати цікаві завдання, які повинні бути посилюючими для груп, але такими, щоб всі учасники групи були задіяні у спільній творчій діяльності. Як приклад: створення кожною групою частинки новорічної гірлянди, або конструювання кожною групою окремого виду транспорту та об'єднання їх у колективний проєкт «Транспорт майбутнього»). Працюючи в групах, на різних етапах проєктно-технологічної діяльності вчителю рекомендовано використовувати:

- ✓ Методи розвитку навичок критичного мислення : брейнстормінг (мозковий штурм), стратегія «Діаграма (коло) Вена», методика РАФТ (Роль, Аудиторія, Форма, Тема), стратегія «Асоціативний куш», стратегія «Кубування», стратегія «Порушена послідовність», стратегія «Джигсоу-1» (мозаїка), стратегія «Знаємо – Хочемо дізнатися – Дізналися», стратегія "6W" тощо.
- ✓ Методи розвитку навичок креативного мислення: метод «Ідея-лог», прийом «Ф'ЮЖН-ідея», прийом «Незвичне життя речей», прийом «Дивна половинка», гра-конструктор «Збираємо-розбираємо», вправа «Математичний дудлінг», методи переформулювання «Винахідник» та «Золоті руки» тощо
- ✓ прийоми рефлексії: прийом «Акрослово», методика «Формула С-П-О-Р» , прийом «Приріст знань та досягнень», прийом «Мій Інстаграм» тощо.
- ✓ інтерактивні форми і методи навчання: відвідування музеїв, виставок, STEM-центрів, організація коворкінгів, тематичних екскурсій, спілкування з фахівцями, народними майстрами, проведення майстер-класів, квестів, ярмарок, виставок, зокрема й віртуальних тощо.

Для використання за потреби на різних етапах проєктно-технологічної діяльності рекомендоване широке залучення цифрових засобів навчання (комп'ютер, проектор, документ-камера, інтерактивна дошка/панель, цифровий фотоапарат, графічний планшет, 3D-ручка, 3D-принтер тощо, а також відповідне програмне забезпечення)..

Навчальна програма дає змогу гармонійно доповнювати освітній простір закладу, коли учні досліджують тему проєкту в бібліотеках, спостерігають за відповідними процесами під час екскурсій, переглядають відео у всесвітній мережі, відвідують з учителем виставки чи музеї, беруть участь в організації коворкінгів, шкільних ярмарків чи аукціонів, долучаються до майстер-класів / тренінгів дизайнерів чи художників / майстрів декоративно-ужиткового / художнього мистецтва тощо. Залежно від завдань та особливостей проєкту вчитель на різних етапах створення продукту може залучити фахівців з інших галузей діяльності у якості експертів / консультантів / співучасників / співорганізаторів. Це можуть бути фахівці, професійні навички яких є суміжними до тих, які формуються в учнів під час засвоєння предмету технології, як-от: дизайну, архітектури і будівництва, інжинірингу, ІТ-технологій, майстрів чи художників мистецтва, науковців закладів вищої освіти політехнічного спрямування, легкої промисловості, професійно-технічної освіти тощо.

Під час технологічної реалізації проєкту у навчальній майстерні (кабінеті, лабораторії) на кожному етапі необхідно звертати увагу на дотримання учнями правил безпечної роботи, виробничої санітарії та особистої гігієни, навчати їх тільки безпечних прийомів роботи, ознайомлювати з заходами попередження травматизму.

Номер теми	Тема	Зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності	Очікувані результати навчання
1.	ВСТУП - 3 години			
1.1.	Вступ. Цілі і завдання предмета. (1 год)	Цілі й завдання освітньої галузі. Правила інтерактивного обговорення. Що таке технологія (що і в який спосіб можна виготовити у навчальній майстерні (кабінеті) корисного для себе та інших). Правила внутрішнього розпорядку та безпечної праці у навчальній майстерні (кабінеті).	Ознайомлення з виставковими роботами. Обговорення виставкових виробів, діючих моделей, технологічних процесів, творчих наробок українських майстрів, витворів декоративно-ужиткового мистецтва. Перегляд відео матеріалів (у світі технологій, народні ремесла України тощо). Інтерактивне обговорення індивідуального попереднього досвіду проєктування на уроках у молодших класах. Ознайомлення з правилами внутрішнього розпорядку та безпечної праці у навчальній майстерні (кабінеті).	<u>Обговорює</u> спільно з учителем чи іншими особами особистісно та соціально важливі потреби у створенні виробів, спираючись на власні знання та судження. [6 ТЕО 1.1.1-1] <u>Називає</u> твори відомих українських майстрів декоративно-ужиткового мистецтва. Оцінює та обґрунтовує значення декоративно-ужиткового мистецтва у власному житті на основі зібраної інформації. [6 ТЕО 2.1.1-2] <u>Критично оцінює</u> власні можливості, наявний досвід для виконання поставлених завдань, зокрема в групі. [6 ТЕО 1.1.2-3]
1.2.	Проєкт та його види (2 год)	Соціально важливі потреби людини (потреби інших, особистісні потреби, власні бажання). Проєктування: види проєктів та їх етапи, ідея, мета, завдання, об'єкт проєктування.	Колективне виготовлення лепбука «Осередок творчості». Висловлення пропозицій щодо пошуку нових ідей, їх втілення у проєкті. Колективне (індивідуальне) планування завдань на I семестр.	<u>Критично формулює</u> власні судження, аргументовано обстоює їх з урахуванням пропозицій інших осіб. [6 ТЕО 1.3.1-4] <u>Планує</u> подальшу проєктно-технологічну діяльність на основі набутого досвіду для реалізації власних інтересів, здібностей, можливостей. [6 ТЕО 1.3.3-3]

2.	МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ ДИЗАЙНУ ТА КОНСТРУЮВАННЯ			
2.1.	Проект «Корисна річ для моєї родини» - 9 годин Продукт проектно-технологічної діяльності: рамка для світлин Основна технологія виготовлення виробу: технологія обробки нетканих матеріалів ручним способом Додаткова технологія: технологія виготовлення аплікації з текстильних матеріалів.			
2.1.1	Дизайн у проєктуванні виробів. (1 год)	Елементи дизайну. Творчий задум як перший крок у конструюванні та створенні продукту. Методи творчого пошуку ідей. Фантазування як метод створення нового виробу.	Пошук творчих ідей, сюжетів у відомих художніх творах, мультфільмах, кінофільмах, коміксах тощо. Інтерактивне обговорення ідей майбутнього виробу з акцентом на його призначення. Виконання вправ на фантазування, створення малюнку за фантастичним сюжетом.	<i>Продукує</i> та відображає творчий задум у зручній формі.[6 ТЕО 1.1.4-4] <i>Представляє</i> результати власної проектно-технологічної діяльності. [6 ТЕО 1.3.2-2]
2.1.2	Вибір об'єкта проєктування. (1 год)	Поняття про основи маркетингового дослідження. Анкетування та опитування у міні- маркетинговому дослідженні споживачів. Інформація. Пошук та збереження інформації.	Визначення мети міні-маркетингового дослідження. Проведення невеликих за обсягом і масштабом маркетингових досліджень. Формування питань щодо доцільності виготовлення рамки для світлин та способу відображення члена родини на ній(ініціали, елементи захоплення тощо) Ознайомлення з інформацією про рамки для світлин. Пошук інформації за обраною темою проєкту. Добросовісне використання чужих ідей та їх доопрацювання.	<i>Обговорює</i> спільно з учителем чи іншими особами мету проектно-технологічної діяльності.[6 ТЕО 1.1.2-1] <i>Визначає</i> потреби та смаки споживачів обраного об'єкта проєктування, особливості його конструкції, функційності, естетичності за допомогою проведення невеликих за обсягом і масштабом маркетингових досліджень. [6 ТЕО 1.1.3-1] <i>Здійснює</i> пошук актуальної інформації про об'єкт проєктування і впорядковує її.[6 ТЕО 1.1.3-2]
2.1.3.	Ескіз проєктованого виробу. (2 год)	Поняття про моделі-аналоги, моделі-пропозиції. Художнє конструювання та його основні чинники. Графічні зображення у проєктуванні виробів. Плоский предмет. Масштаб. Основні вимоги (критерії) до об'єктів технологічної діяльності. Формоутворення, методи проєктування.	Створення зображень плоских предметів. Моделювання моделей-аналогів. Використання масштабу збільшення або зменшення за потреби. Виконання ескізних малюнків декількох альтернативних варіантів рамки для світлин в цілому. Визначення та обґрунтування	<i>Розробляє</i> за допомогою вчителя чи інших осіб критерії, яким має відповідати об'єкт проєктування та визначає його параметри.[6 ТЕО 1.1.3-3] <i>Продукує та відображає</i> творчий задум у зручній формі.[6 ТЕО 1.1.4-4] <i>Виконує</i> технічний малюнок або ескіз деталей моделі виробу, <i>вказує</i>

			критеріїв, яким має відповідати рамка для світлин та визначення її параметрів. Визначення остаточного варіанту моделі рамки для світлин. Створення ескізного малюнку рамки для світлин. Формування колірної гами зображення.	інформацію, необхідну для його виготовлення.[6 ТЕО 1.1.5-3]
2.1.4.	Технологія обробки конструкційних матеріалів. (4 год)	Тканина як конструкційний матеріал. Неткані матеріали. Особливості виготовлення виробів з нетканних матеріалів. Інструменти та пристосування. Розмічання. Прийоми розмічання. Основні вимоги до розкрою деталей з нетканних матеріалів. Технологія вирізання ножицями зовнішніх та внутрішніх контурів деталей рамки для світлин. Технологія з'єднання деталей з нетканних матеріалів. Види оздоблення. Техніки оздоблення виробів.	Обґрунтування доцільності вибору матеріалів для виготовлення рамки для світлин з урахуванням визначених критеріїв, експлуатаційних властивостей (ткані та неткані матеріали). Визначення необхідної кількості матеріалів для виготовлення рамки для світлин. Розмічання та перенесення за допомогою шаблону зовнішніх контурів зображень на конструкційний матеріал з дотриманням безпечних прийомів роботи інструментами та пристосуваннями. Розкрій деталей рамки для світлин. Економне використання конструкційних матеріалів. З'єднання деталей рамки для світлин у визначеній послідовності з дотриманням безпечних прийомів роботи інструментами та пристосуваннями. Оздоблення рамки для світлин згідно обраної техніки.	<i>Розпізнає</i> основні види конструкційних матеріалів за їх властивостями [технологічними, механічними, фізичними, гігієнічними]. [6 ТЕО 3.1.2-1] <i>Добирає</i> матеріали для виготовлення виробу та розраховує витрати на них. [6 ТЕО 1.1.6-1] <i>Розраховує</i> потрібну кількість матеріалів для виготовлення спроектованого виробу.6 [ТЕО 3.2.2-3] <i>Використовує</i> ощадно матеріали під час виготовлення виробу.[6 ТЕО 3.2.2-4] <i>Використовує</i> інструменти та пристосування самостійно або за допомогою інших, дотримуючись правил безпечної праці та санітарних норм. [6 ТЕО 1.2.1-3] <i>Виконує</i> заплановані технологічні операції у визначеній послідовності, раціонально розподіляючи час. [6 ТЕО 1.2.3-1] <i>Контролює</i> та оцінює процес і якість виготовлення виробу, у разі потреби виправляючи недоліки.[6 ТЕО 1.2.5-2] <i>Застосовує</i> технології і техніки декоративно-ужиткового мистецтва у процесі виготовлення та відповідно оздоблення готових виробів, естетизації власного побуту тощо.[6 ТЕО 2.2.2-1]

2.1.5.	Презентація проєктованого виробу. Предметне середовище. (1 год)	Естетика сучасного інтер'єру. Оформлення інтер'єру. Правила презентації, вимоги до неї. Контроль якості виконання технологічних операцій.	Дослідження елементів декору оселі, способів декорування приміщень. Створення уяви свого бачення майбутнього розташування рамки для світлин в сучасному інтер'єрі. Визначення способу презентації проєкту. Вибір мовленнєвих стратегій для передачі слухачам власних думок, почуттів, переконань. Підготовка до презентації: обґрунтований відбір інформації / фото матеріалів та інших результатів проєктної діяльності. Самооцінювання. Презентація проєкту. Аналіз виконаної роботи на основі інтерактивної взаємодії: «Чи вдалося досягти поставлених завдань проєкту? Що можна було б зробити краще?»	<i>Представляє</i> результати власної проєктно-технологічної діяльності. [6 ТЕО 1.3.2-2] <i>Оцінює</i> особистісну і соціальну важливість створеного виробу. [6 ТЕО 1.3.1-3] <i>Виявляє</i> повагу до власних чи спільних результатів проєктно-технологічної діяльності. [6 ТЕО 1.2.5-3]
3.		МОДУЛЬ 2. МІЙ ПОБУТ.		
3.1.		Проект «Гарячі напої» - 4 години Продукт проєктно-технологічної діяльності: гарячі напої Основна технологія виготовлення виробу: технологія приготування їжі.		
3.1.1.	Види гарячих напоїв. (1 год)	Види гарячих напоїв. Значення гарячих і холодних напоїв у харчуванні, їх первинне призначення та культура споживання. Зміст роботи на кожному етапі проєктування. Організація робочого місця. Правила безпечної праці, санітарно-гігієнічні вимоги під час виконання технологічних операцій.	Вибір та обґрунтування об'єкту проєктування та його практичного використання та виготовлення. Планування роботи з виконання проєкту.	<i>Визначає</i> власні/ чужі потреби в організації побуту.[6 ТЕО 4.1.1-1] <i>Усвідомлено</i> формулює завдання у співпраці з іншими особами відповідно до власних потреб у побуті. [6 ТЕО 4.2.1-1] <i>Розрізняє</i> корисні для здоров'я елементи, обґрунтовує раціональність їх використання. [6 ТЕО 4.1.2-2] <i>Проводить</i> проєктно-технологічну діяльність стосовно розв'язання побутових проблем, самообслуговування. [6 ТЕО 4.1.2-4]

3.1.2	Технологія приготування гарячих напоїв. (3 год)	Технологія приготування гарячих напоїв (чай, кава, какао). Умови зберігання і терміни реалізації напоїв, естетичні вимоги до їх оформлення. Економне використання продуктів харчування під час виготовлення напоїв. Вимоги до якості готових страв. Розрахунок орієнтовної вартості продуктів для гарячих напоїв. Можливості поповнення власного бюджету (бюджету сім'ї) за рахунок реалізації виробів, виготовлених власноруч.	Добір харчових продуктів, інвентарю, посуду для приготування та оздоблення страви і подавання на стіл. Технологія приготування гарячих напоїв (чай, кава, какао). Подавання гарячих напоїв до столу. Розрахунок орієнтовної вартості продуктів для гарячих напоїв. Презентація проєктів.	<i>Планує</i> трудові дії для виконання побутових завдань самостійно або у співпраці з іншими особами. [6 ТЕО 4.1.1-3] <i>Усвідомлено</i> формулює завдання у співпраці з іншими особами відповідно до власних потреб у побуті. [6 ТЕО 4.2.1-1] <i>Оцінює</i> споживацькі якості, естетичний вигляд і корисність для здоров'я обраного чи створеного виробу. [6 ТЕО 4.1.2-3] <i>Розрізняє</i> види побутової техніки за функціональним призначенням відповідно до визначених завдань. [6 ТЕО 4.2.1-2] <i>Пропонує</i> способи використання різних видів побутової техніки для вирішення побутових завдань. [6 ТЕО 4.2.2-1] <i>Аналізує</i> власний досвід і можливості в побутовій діяльності. [6 ТЕО 4.1.1-2]
4.	МОДУЛЬ 3. ОСНОВИ ТЕХНОЛОГІЙ ТА КОНСТРУКЦІЙНИХ МАТЕРІАЛІВ			
4.1.	Тема(напрямок проєкту): «Предмети інтер'єру» -9 годин Продукт проєктно-технологічної діяльності: органайзер Основна технологія: технологія виготовлення аплікації. Додаткова технологія: технології обробки вторинних матеріалів для виготовлення нових виробів.			
4.1.1.	Декоративно-ужиткове мистецтво. (1 год)	Види декоративно-ужиткового мистецтва мого регіону. Традиційні технології декоративно-ужиткового мистецтва. Інтер'єрі прикраси для оселі. Види органайзерів. Інструктаж з БЖД	Ознайомлення з творчими наробками українських майстрів, витворами декоративно-ужиткового мистецтва. Визначення технологій декоративно-ужиткового мистецтва та технік художнього оздоблення виробів. Дискусія на основі інтерактивної взаємодії : «Вироби декоративно-ужиткового мистецтва у моїй оселі».	<i>Обговорює</i> спільно з учителем чи іншими особами мету проєктно-технологічної діяльності. [6 ТЕО 1.1.2-1] <i>Здійснює</i> пошук актуальної інформації про об'єкт проєктування і впорядковує її. [6 ТЕО 1.1.3-2] <i>Використовує</i> кілька джерел інформації про традиції та сучасні тенденції в декоративно-ужитковому мистецтві,

			Визначення видів та ознак органайзерів. Ознайомлення із техніками виготовлення органайзерів.	визначає її достовірність. [6 ТЕО 2.1.2-1] <i>Використовує</i> опрацьовану культурологічну інформацію про технології декоративно-ужиткового мистецтва і техніки художнього оздоблення у проєктуванні виробів. [6 ТЕО 2.2.1-1]
4.1.2.	Аплікація, види аплікації. (1 год)	Аплікація як вид декоративно-ужиткового мистецтва. Тематичний виріб. Тема та предметний зміст виробу. Інформація, пошукова система, аналіз інформації.	Ознайомлення з технологією виготовлення аплікація як видом декоративно-ужиткового мистецтва. Дослідження видів аплікації.. Обґрунтування вибору органайзера щодо надання в інтер'єрі локації індивідуальності та оригінальності.	<i>Добирає</i> матеріали для виготовлення виробу та розраховує витрати на них. [6 ТЕО 1.1.6-1] <i>Висловлює</i> судження стосовно наслідків власних дій для навколишнього середовища. [6 ТЕО 3.2.1-2] <i>Добирає</i> необхідні інструменти і пристосування відповідно до визначеної технологічної послідовності. [6 ТЕО 1.1.7-2] <i>Аргументовано</i> добирає способи оброблення матеріалів відповідно до їх властивостей і характеристик.[6 ТЕО 1.2.2-1]
4.1.3.	Основи композиції. (2 год)	Композиція як основа художньо-конструкторської діяльності: цілісність, виразність, колористика. Добір моделей-аналогів. Творчий задум: мотив, стилізація. Колір. Колірна гама. Формоутворення, методи проєктування, комбінування, перестановка. Основні вимоги (критерії) до об'єктів технологічної діяльності.	Аргументація вибору сюжету для створення виробу. Визначення елементів сюжету для створення композиції. Виконання ескізних малюнків декількох варіантів. Формування кольорової гама зображення виробу. Визначення остаточного варіанту моделі виробу. Створення ескізного малюнку виробу. Формування колірної гама зображення. Визначення та обґрунтування критеріїв, яким має відповідати виріб та визначення його параметрів.	<i>Продукує</i> та відображає творчий задум у зручній формі.[6 ТЕО 1.1.4-4] <i>Застосовує</i> методи проєктування з метою втілення творчих ідей в конструкції виробу. [6 ТЕО 1.1.4-3] <i>Визначає</i> технічні характеристики моделі виробу (технічний опис об'єкта проєктування). [6 ТЕО 1.1.5-2] <i>Планує</i> послідовність дій для виготовлення моделі виробу, орієнтовні строки їх виконання, можливості використання цифрових засобів. [6 ТЕО 1.1.5-1] <i>Оцінює</i> власні результати художнього конструювання виробу. [6 ТЕО 1.1.4-5]

4.1.4.	Конструкційні матеріали. (1 год)	Тканина як конструкційний матеріал. Неткані матеріали та їхні властивості. Особливості виготовлення виробів з нетканих матеріалів.	Ознайомлення з властивостями тканих матеріалів. Дослідження властивостей тканих матеріалів на обсипальність, міцність тощо. Добір матеріалів для виготовлення виробу. Обґрунтування доцільності вибору матеріалів.	<i>Добирає</i> матеріали для виготовлення виробу та розраховує витрати на них. [6 ТЕО 1.1.6-1] <i>Висловлює</i> судження стосовно наслідків власних дій для навколишнього середовища. [6 ТЕО 3.2.1-2] <i>Добирає</i> необхідні інструменти і пристосування відповідно до визначеної технологічної послідовності. [6 ТЕО 1.1.7-2] <i>Аргументовано</i> добирає способи оброблення матеріалів відповідно до їх властивостей і характеристик. [6 ТЕО 1.2.2-1]
4.1.5.	Виконання технологічних операцій з виготовлення виробу. (3 год)	Інструменти та пристосування. Технологічна послідовність виготовлення органайзера. Основа, тло, габаритний розмір, деталь. Об'ємна форма, дзеркальний елемент. . Виготовлення деталей апікації. Способи кріплення деталей до основи. Поелементне з'єднання деталей. Клеї та їх застосування. Правила безпечного користування клеєм. Види оздоблення. Техніки оздоблення виробів. Способи презентації. Екологічна оцінка проєкту.	Добір пристосувань та інструментів для виготовлення виробу. Складання технологічної карти виготовлення органайзера. Підготовка основи. Добір клею для кріплення деталей апікації. З'єднання елементів композиції з підготовленою основою. Дотримання безпечних прийомів праці під час виготовлення виробу. Оздоблення виробу згідно обраної техніки. Вибір способу презентації проєкту. Вибір мовленнєвих стратегій для передачі слухачам власних думок, почуттів, переконань.	<i>Використовує</i> інструменти та пристосування самостійно, дотримуючись правил безпечної праці та санітарних норм. [6 ТЕО 1.2.1-3] <i>Застосовує</i> технології і техніки декоративно-ужиткового мистецтва у процесі виготовлення та відповідно оздоблення готових виробів, естетизації власного побуту тощо. [6 ТЕО 2.2.2-1] <i>Виконує</i> заплановані технологічні операції у визначеній послідовності, раціонально розподіляючи час. [6 ТЕО 1.2.3-1] <i>Використовує</i> економно матеріали під час виготовлення виробу. [6 ТЕО 3.2.2-4] <i>Демонструє</i> в роботі зосередженість, акуратність, обережність, відповідальність. [6 ТЕО 1.2.5-1]
4.1.6.	Презентація проєктованого виробу. (1 год)	Презентація в Power Point. Товар. Товарна цінність. Контроль якості виробу.	Аналіз виконаної роботи у формі дискусії на основі інтерактивної взаємодії: «Чи вдалося досягти поставлених завдань проєкту? Що можна було б зробити краще?». Усунення недоліків. Самооцінювання.	<i>Оцінює</i> особистісну і соціальну важливість створеного виробу. [6 ТЕО 1.3.1-3] <i>Виявляє</i> недоліки і виправляє допущені помилки, аналізує їх та робить відповідні висновки. [6 ТЕО 1.3.1-5] <i>Добирає</i> відповідно до мети і змісту проєктно-технологічної діяльності форми

				та засоби презентації.[6 ТЕО 1.3.2-1] Представляє результати власної проєктно-технологічної діяльності. [6 ТЕО 1.3.2-2] Спільно з учителем чи іншими особами визначає свій рівень навчальних досягнень. [6 ТЕО 1.3.3-1]	
4.2.		Еко-проєкт: «Від відходів до доходів» - 8 годин Продукт проєктно-технологічної діяльності: новорічна та різдвяна іграшка Основна технологія виготовлення виробу – технологія апсайклінгу. Додаткова технологія: технологія виготовлення аплікації, технологія декорування, технологія декупаж.			
4.2.1.	Екологія проєкту, його вплив на навколишнє середовище. Технологія апсайклінгу (1 год.)	Екологія, екосистема, природне середовище, навколишнє середовище. Екологічні проблеми регіону. Вплив технологій на навколишнє середовище. Технології утилізації відходів. Технології вторинної переробки конструкційних матеріалів. Вибір об'єкту проєктування. Перетворення неорганічних відходів, залишків матеріалів на корисні речі. Переробка та вторинне використання конструкційних матеріалів, виробів із пластика, побутових речей тощо. Конструкція виробу. Вимоги до конструкції виробу (зручність у використанні, оригінальність форми, міцність тощо)..	Вибір об'єкту проєктування. Аргументація вибору. Інтерактивне обговорення «Який зв'язок між збереженням довкілля та обраним об'єктом проєктування». Обговорення/визначення та обґрунтування критеріїв, яким має відповідати об'єкт проєктування.	<i>Обговорює</i> ймовірний розвиток технологій у різних сферах діяльності людини. [6 ТЕО 3.1.1-2] <i>Пояснює</i> доцільність відмови людства від використання одноразових виробів із синтетичних та інших шкідливих матеріалів.[6 ТЕО 3.1.1-3] <i>Генерує</i> ідеї, які можуть бути корисними для збереження навколишнього середовища і сталого [збалансованого] розвитку.[6 ТЕО 3.1.1-4] <i>Розробляє</i> за допомогою вчителя критерії, яким має відповідати об'єкт проєктування, та визначає його параметри. [6 ТЕО 1.1.3-3] <i>Здійснює</i> пошук та обирає моделі-аналоги відповідно до запланованого об'єкта проєктування.[6 ТЕО 1.1.4-1]	
4.2.2.	Конструювання виробу (2 год.)	Конструювання, технічне конструювання, художнє конструювання, технічний опис.	Аналіз моделей аналогів. Розроблення конструкції виробу відповідно до сформованих вимог/критеріїв (кількість секцій комірок, форма секцій, основи, тощо), габаритних розмірів (висота, діаметр тощо). Компонування основних	<i>Визначає</i> технічні характеристики моделі виробу [технічний опис об'єкта проєктування]. [6 ТЕО 1.1.5-2] <i>Виконує</i> технічний малюнок або ескіз деталей моделі виробу, зазначає інформацію, необхідну для його	

			частин конструкції виробу на основі аналізу моделей-аналогів. Складання простого технічного опису (опису зовнішнього вигляду) конструкції (моделі) виробу. Візуалізація варіантів конструкцій створенням ескізних замальовок.	виготовлення.[6 ТЕО 1.1.5-3]
4.2.3.	Конструкційні матеріали та їх вибір (1 год.)	Конструкційні матеріали з вторинної сировини, їх особливості.Послідовність виконання технологічних операцій відповідно до обраної технології.	Підбір матеріалів для виробу з урахуванням власної дизайнерської ідеї, технології та функціональних вимог. (упаковочні коробки з картону, тканина старого чи зіпсованого одягу,пластикові тарі, палички від морозива, мотузки, CD-диски тощо).Тематична дискусія: «Яким ми уявляємо майбутнє планети?». Добір інструментів та пристосувань необхідних для роботи у відповідності до обраних вторинних матеріалів.	<i>Доводить</i> переваги використання вторинних матеріальних ресурсів у реалізації нових проєктів. [6 ТЕО 3.1.1-5] <i>Аргументовано і доцільно замінює</i> природні матеріали вторинними матеріальними ресурсами. [6 ТЕО 3.2.1-3] <i>Визначає</i> самостійно або за допомогою інших осіб послідовність технологічних операцій виготовлення проєктованого виробу.[6 ТЕО 1.1.7-1]
4.2.4.	Виконання технологічних операцій по виготовленню виробу (2 год.)	Розгортка, повна розгортка виробу, розмітка, базова лінія, циліндр, правильна чотирикутна призма, довжина кола, радіус, діаметр. Способи з'єднання деталей з різних конструкційних матеріалів.	Виконання запланованих технологічних операцій по моделюванню та виготовленні виробу (основи, деталей іграшки тощо)відповідно до обраного варіанту конструкції моделі.Формування виробу визначеним способом з'єднання. Виконання запланованих технологічних операцій з дотриманням безпечних прийомів роботи інструментами та пристосуваннями.	<i>Продукує</i> та відображає творчий задум у зручній формі. [6 ТЕО 1.1.4-4] <i>Застосовує</i> технології обробки вторинних матеріалів для створення нових виробів. [6 ТЕО 3.2.2-5] <i>Демонструє</i> в роботі зосередженість, акуратність, обережність, відповідальність. [6 ТЕО 1.2.5-1] <i>Створює</i> екологічні вироби з урахуванням гігієнічних властивостей матеріалів.[6 ТЕО 3.1.2-3]
4.2.5.	Оздоблення виробу (1 год.)	Техніки оздоблення виробів. Декор, декорування.	Кріплення секцій на основу у певному співвідношенні, враховуючи експлуатаційні вимоги у поєднанні із композиційним розміщенням. Декорування основи (стрази, бісер, аплікації з фетру тощо).	<i>Застосовує</i> технології і техніки декоративно-ужиткового мистецтва у процесі виготовлення та відповідно оздоблення готових виробів, естетизації власного побуту тощо.[6 ТЕО 2.2.2-1]
4.2.6.	Контроль якості виробу. Презентація та	Аналіз діючої конструкції: випробування, внесення змін у конструкцію моделі та ескіз виробу.Витрати, собівартість.	Виконання розрахунку орієнтовної собівартості виробу, порівняльного аналізу з ціною аналогічних виробів у	<i>Контролює та оцінює</i> процес і якість виготовлення виробу, у разі потреби виправляючи недоліки.[6 ТЕО 1.2.5-2]

	захист творчих робіт (1 год.)	Демонстрація результатів проектно-технологічної діяльності. Оцінювання та самооцінювання.	торговельних мережах.Підготовка до презентації, презентація проекту. Обговорення одержаних результатів та планування майбутньої проектно-технологічної діяльності. Самооцінювання власної діяльності та аналіз оцінювання результатів проектно-технологічної діяльності учителем.	Виявляє недоліки і виправляє допущені помилки, аналізує їх та робить відповідні висновки. [6 ТЕО 1.3.1-5] <i>Критично</i> формулює власні судження, аргументовано обстоює їх з урахуванням пропозицій інших осіб. [6 ТЕО 1.3.1-4] <i>Оцінює</i> особистісну і соціальну важливість створеного виробу. [6 ТЕО 1.3.1-3] <i>Розраховує</i> витрати на матеріали для виготовлення виробу. [6 ТЕО 1.1.6-1] <i>Представляє</i> результати власної проектно-технологічної діяльності. [6 ТЕО 1.3.2-2] <i>Виявляє</i> повагу до власних чи спільних результатів проектно-технологічної діяльності. [6 ТЕО 1.3.2-3] <i>Обговорює</i> перспективи подальшої проектно-технологічної діяльності, способи її вдосконалення.[6 ТЕО 1.3.3-2]
--	----------------------------------	--	---	---

III. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ТА МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОГО ПРОЦЕСУ

1. **Джерела інформації:** підручники, робочі зошити на друкованій основі, довідкова література на паперових та електронних носіях інформації;
2. **Дидактичні матеріали:** наочність, навчальний контент підготовлений учителем тощо; обладнання, верстати для обробки конструкційних матеріалів;
3. **Навчальне середовище:** кабінети, лабораторії, бібліотеки, коворкінги, дизайн-студії тощо), цифрові пристрої тощо.

IV. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ:

Базується на положеннях Рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти затверджених наказом Міністерства освіти і науки України 01 квітня 2022 року за №289та загальних критеріях оцінювання результатів навчання учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти (додаток №2 ло наказу №289).

Оцінювання має бути зорієнтованим на:

- очікувані результати навчання на відповідному етапі освітнього процесу;
- ключові компетентності, а саме: вільне володіння державною мовою, здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, математична компетентність, компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, інноваційність, екологічна компетентність, інформаційно-комунікаційна компетентність, навчання впродовж життя, громадянські та соціальні компетентності, культурна компетентність, підприємливість і фінансова грамотність;
- наскрізні вміння, а саме: читати з розумінням, висловлювати власну думку, критично і системно мислити, логічно обґрунтовувати позицію, діяти творчо, виявляти ініціативу, конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, вирішувати проблеми, співпрацювати з іншими.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів, що проводяться закладом, формувальне, поточне та підсумкове: тематичне, семестрове, річне.

Система оцінювання (бальна/рівнева):

- ✓ 10,11,12 – В
- ✓ 7,8,9 - Д
- ✓ 4,5,6 – С
- ✓ 1,2,3 – П

Групи результатів навчання	Рівень досягнення результатів навчання				
		Початковий	Середній	Достатній	Високий
Проектує та виготовляє вироби	ПРОЄКТУВАННЯ	Має труднощі при формулюванні проблеми для її вирішення	Формулює проблему для її вирішення (за допомогою вчителя)	Формулює проблему для її вирішення	Самостійно формулює проблему для її вирішення, осмислено її аргументує
		Має труднощі при відтворенні на папері образу об'єкта проектування	Відтворює на папері образ об'єкта проектування (за допомогою вчителя)	Відтворює на папері образ об'єкта проектування	Самостійно відтворює на папері образ об'єкта проектування, проявляє креативність
		Розпізнає графічні зображення на початковому рівні	Читає графічні зображення (за допомогою вчителя)	Читає графічні зображення, виявляє ознаки графічних зображень	Самостійно читає графічні зображення, аналізує ефективність їх використання при проектуванні
		Описує незначну частину технологічних операцій виготовлення виробу	Визначає технологічну послідовність виготовлення виробу (за допомогою вчителя)	Самостійно і логічно визначає технологічну послідовність виготовлення виробу	Свідомо та самостійно визначає технологічну послідовність виготовлення виробу
	ВИГОТОВЛЕННЯ	З допомогою вчителя виконує технологічні операції виготовлення виробу	Виконує технологічні операції виготовлення виробу з недоліками	Виконує технологічні операції виготовлення виробу у визначеній послідовності, аналізуючи, встановлюючи найсуттєвіші зв'язки	Самостійно виконує технологічні операції виготовлення виробу у визначеній послідовності, забезпечує якісне виконання в нестандартних ситуаціях

				і залежності між технологічними операціями	
		Має труднощі щодо виконання раціонального розмічання деталя виробу на матеріалі	Раціонально розмічає деталі виробу на матеріалі (за допомогою вчителя)	Раціонально розмічає деталі виробу на матеріалі	Самостійно та раціонально розмічає деталі виробу на матеріалі
		Порушує правила безпечної праці	Частково дотримується правил безпечної праці	Дотримується правил безпечної праці	Дотримується правил безпечної праці при виконанні будь-якого виду роботи
	РЕФЛЕКСІЯ	Не може оцінити ефективність організації власної навчальної діяльності	Оцінює ефективність організації власної навчальної діяльності (за допомогою вчителя, або команди)	Оцінює ефективність організації власної навчальної діяльності, але не може визначити слабкі та сильні її сторони	Оцінює ефективність організації власної навчальної діяльності, самостійно аналізує, робить висновки
		Має труднощі щодо упорядкування матеріалів особистого портфоліо	Упорядковує матеріали особистого портфоліо (за допомогою вчителя)	Частково упорядковує матеріали особистого портфоліо	Самостійно упорядковує матеріали особистого портфоліо, проявляє креативність
		Має труднощі при презентації результати проєктно-технологічної діяльності	Презентує результати проєктно-технологічної діяльності за допомогою вчителя, або команди)	Презентує результати проєктно-технологічної діяльності без аналізу роботи	Презентує результати проєктно-технологічної діяльності, аналізує результати проєктно-технологічної роботи
Застосовує технології декоративно-ужиткового мистецтва	Знає види декоративно-ужиткового мистецтва		Розпізнає види декоративно-ужиткового мистецтва (за допомогою вчителя)	Розпізнає види декоративно-ужиткового мистецтва	Розпізнає види декоративно-ужиткового мистецтва, використовує міцні знання при проєктуванні виробів ДУМ
	Поширює інформацію про декоративно-ужиткове мистецтво		Частково поширює інформацію про декоративно-ужиткове мистецтво	Поширює інформацію про декоративно-ужиткове мистецтво	Поширює інформацію про декоративно-ужиткове мистецтво, використовуючи різні засоби ІКТ
	Має маленьку кількість ідей щодо використання декоративно-ужиткового мистецтва у створенні виробів		Використовує ідеї декоративно-ужиткового мистецтва у створенні виробів (за допомогою вчителя)	Використовує ідеї декоративно-ужиткового мистецтва у створенні виробів	Самостійно використовує ідеї декоративно-ужиткового мистецтва у створенні виробів, проявляє креативність
Виявляє самозарадність у побуті / освітньому процесі	Визнає власну/ чужі потреби в організації побуту та вирішує їх у взаємодії з іншими		Визнає власну/ чужі потреби в організації побуту та вирішує їх у взаємодії з іншими (за допомогою вчителя, або в команді)	Частково визнає власну чужі/ потреби в організації побуту та вирішує їх у взаємодії з іншими	Самостійно визнає власну/чужі потреби в організації побуту та вирішує їх у взаємодії з іншими, приймає рішення у нестандартних ситуаціях
	Знає види побутової техніки		Розрізняє види побутової техніки (за допомогою вчителя)	Розрізняє види побутової техніки та знає їх застосування	Розрізняє види побутової техніки, знає її призначення та вміє самостійно, або за допомогою батьків її використовувати
	Знає правила безпечного використання побутової техніки для вирішення проблеми		Знає правила безпечного використання побутової техніки для вирішення проблеми, але інколи їх порушує	Безпечно використовує побутову техніку для вирішення проблеми	Має міцні знання та безпечно використовує побутову техніку для вирішення проблеми

ВИМОГИ ДО ОБОВ'ЯЗКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ УЧНІВ У ТЕХНОЛОГІЧНІЙ ОСВІТНІЙ ГАЛУЗІ ЗА ДЕРЖАВНИМ СТАНДАРТОМ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

1. ОСНОВИ ДИЗАЙНУ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

	Конкретні результати	Орієнтири для оцінювання	
ІДЕНТИФІКУЄ ВИДИ ДЕКОРАТИВНО-УЖИТКОВОГО МИСТЕЦТВА [ТЕО 2.1]	Розрізняє твори різних видів декоративно-ужиткового мистецтва, називає їх творців [6 ТЕО 2.1.1]	Спираючись на власні знання, розпізнає матеріали та інструменти, які використовуються в основних видах декоративно-ужиткового мистецтва	1
		Називає твори відомих українських майстрів декоративно-ужиткового мистецтва	2
	Знаходить, аналізує і доцільно поширює інформацію про види декоративно-ужиткового мистецтва, зокрема в цифрових середовищах [6 ТЕО 2.1.2]	Використовує кілька джерел інформації про традиції та сучасні тенденції в декоративно-ужитковому мистецтві, визначає її достовірність	3
	Обґрунтовує значення декоративно-ужиткового мистецтва в житті людини, народу [6 ТЕО 2.1.3]	Оцінює та обґрунтовує значення декоративно-ужиткового мистецтва у власному житті на основі зібраної інформації	1
		Вирізняє автентичні вироби декоративно-ужиткового мистецтва за характерними ознаками під час роботи над проектом	2
ЗАСТОСОВУЄ ТЕХНОЛОГІЇ ДЕКОРАТИВНО- УЖИТКОВОГО МИСТЕЦТВА [ТЕО 2.2]	Використовує ідеї декоративно-ужиткового мистецтва у власній творчості — створенні виробу [6 ТЕО 2.2.1]	Використовує опрацьовану культурологічну інформацію про технології декоративно-ужиткового мистецтва і техніки художнього оздоблення у проектуванні виробів	1
	Вивчає можливості реалізації створених виробів в етностилі [6 ТЕО 2.2.2]	Застосовує технології і техніки декоративно-ужиткового мистецтва у процесі виготовлення та відповідно оздоблення готових виробів, естетизації власного побуту тощо	2
		Виявляє ініціативність і партнерську взаємодію у процесі спільної роботи із створення виробу техніками декоративно-ужиткового мистецтва	3
ОЩАДНО ВИКОРИСТОВУЄ МАТЕРІАЛИ [ТЕО 3.2]	Демонструє відповідальність за збереження навколишнього середовища, зокрема за сортування відходів [6 ТЕО 3.2.1]	Аргументує вичерпність природних ресурсів	1
		Висловлює судження стосовно наслідків власних дій для навколишнього середовища	2
		Аргументовано і доцільно замінює природні матеріали вторинними матеріальними ресурсами	3
		Дотримується правил сортування відходів під час роботи над проектом і в побуті	4
	Критично оцінює джерела інформації про матеріали та обґрунтовано використовує їх, зокрема вторинні матеріальні ресурси [6 ТЕО 3.2.2]	Пояснює перевірену інформацію про доцільність застосування різних матеріалів, їх повторне використання	1
		Аналізує ефективність дібраних матеріалів для створення виробу і вказує на ризики їх використання	2
		Розраховує потрібну кількість матеріалів для виготовлення спроектованого виробу	3
		Використовує ощадно матеріали під час виготовлення виробу	4
		Застосовує технології обробки вторинних матеріалів для створення нових виробів	5

2. ОСНОВИ ТЕХНОЛОГІЙ ТА КОНСТРУКЦІЙНИХ МАТЕРІАЛІВ

	Конкретні	Орієнтири для оцінювання	
ПРОЄКТУЄ ОСОБИСТІСНО І СОЦІАЛЬНО ЗНАЧУЩИЙ ВИРІБ [ТЕО 1.1]	Генерує задум та обирає об'єкт проєктування для його втілення з вчителем чи іншими особами, пояснює свій вибір [6 ТЕО 1.1.1].	Обговорює спільно з учителем чи іншими особами особистісно й соціально значущі потреби у створенні виробів	1
		Пояснює актуальність обраної ідеї для проєкту, яку буде втілювати у співпраці з іншими	2
	Формулює самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб мету проєктно-технологічної діяльності [6 ТЕО 1.1.2].	Обговорює спільно з учителем та іншими мету проєктно-технологічної діяльності	1
		Планує самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб основні завдання й результати проєктно-технологічної діяльності	2
		Критично оцінює власні можливості, наявний досвід для виконання поставлених завдань, зокрема в групі	3
		Описує ймовірні труднощі й ризики у процесі реалізації задуму в готовий виріб	4
		Обговорює спільно з учителем та іншими особами можливе застосування цифрових пристроїв на різних етапах проєктно-технологічної діяльності	5
	Здійснює маркетингові дослідження й пошук інформації про об'єкт проєктування [6 ТЕО 1.1.3].	Визначає потреби й смаки споживачів обраного об'єкта проєктування, особливості його конструкції, функціональності, естетичності за допомогою проведення невеликих за обсягом і масштабом маркетингових досліджень	1
		Знаходить актуальну інформацію про об'єкт проєктування й упорядковує її	2
		Розробляє з допомогою вчителя чи інших осіб критерії, яким має відповідати об'єкт проєктування й визначає його параметри	3
	Здійснює художнє конструювання виробу з використанням методів проєктування [6 ТЕО 1.1.4].	Здійснює пошук та обирає моделі-аналоги відповідно до запланованого об'єкта проєктування	1
		Обговорює ідеї, конструктивне взаємодіє з іншими особами у процесі комбінування власної моделі на основі аналізу найкращих ознак моделей-аналогів	2
		Застосовує методи проєктування відповідно до індивідуальних здібностей та інтересів з метою втілення творчих ідей в конструкції виробу	3
		Продукує й відображає творчий задум у зручній формі	4
		Оцінює власні результати художнього конструювання виробу	5
	Конструює об'єкт проєктування, читає й використовує графічні зображення [6 ТЕО 1.1.5].	Планує послідовність дій для виготовлення моделі виробу, орієнтовні терміни їх виконання, можливості використання цифрових засобів	1
		Визначає технічні характеристики моделі виробу (технічний опис об'єкта проєктування)	2
		Виконує технічний малюнок або ескіз деталей моделі виробу	3
	Орієнтується в доборі матеріалів, визначає їхню кількість і вартість [6 ТЕО 1.1.6].	Добирає матеріали для виготовлення виробу та розраховує витрати на них	1
	Визначає послідовність технологічних операцій для реалізації проєктованого виробу самостійно або за	Визначає самостійно або за допомогою інших послідовність технологічних операцій виготовлення проєктованого виробу	1
		Добирає необхідні інструменти і пристосування відповідно до визначеної технологічної послідовності	2

	допомогою вчителя чи інших осіб [6 ТЕО 1.1.7]	Створює технологічну картку, застосовує цифрові пристрої й графічні редактори, у разі потреби	3
ВИГОТОВЛЯЄ ПРОЄКТОВАНИЙ ВИРІБ ЗА ВИЗНАЧЕНОЮ ТЕХНОЛОГІЧНОЮ ПОСЛІДОВНІСТЮ [ТЕО 1.2]	Організовує самостійно або за допомогою вчителя чи інших осіб роботу для виготовлення проєктованого виробу за визначеною послідовністю [6 ТЕО 1.2.1]	Готує потрібні інструменти і пристосування для роботи самостійно або за допомогою вчителя чи інших осіб	1
		Працює самостійно чи спільно з іншими особами відповідно до наданої інструкції, за потреби розподіляючи частини роботи	2
		Використовує інструменти та пристосування самостійно або за допомогою інших, дотримуючись правил безпечної праці та санітарних норм	3
	Застосовує технології обробки різних матеріалів [6 ТЕО 1.2.2]	Аргументовано добирає способи оброблення матеріалів відповідно до їх властивостей і характеристик	1
	Розраховує час на виконання технологічних операцій [6 ТЕО 1.2.3]	Виконує заплановані технологічні операції у визначеній послідовності, раціонально розподіляючи час	1
	Оцінює ризики, пов'язані з виготовленням проєктованого виробу [6 ТЕО 1.2.4]	Оцінює ризики, пов'язані з виготовленням виробу, за потреби знаходить способи їх усунення самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб	1
	Демонструє в роботі під час виготовлення виробу належні особистісні якості [6 ТЕО 1.2.5]	Демонструє в роботі зосередженість, акуратність, обережність, відповідальність тощо	1
		Контролює та оцінює процес і якість виготовлення виробу, у разі потреби виправляючи недоліки	2
		Виявляє повагу до власних або чужих результатів проєктно-технологічної діяльності	3
	ОЦІНЮЄ І ПРЕЗЕНТУЄ РЕЗУЛЬТАТИ ПРОЄКТНО-ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ [ТЕО 1.3]	Оцінює результати власної чи спільної проєктно-технологічної діяльності на основі заданих критеріїв, усуває наслідки допущених помилок [6 ТЕО 1.3.1]	Аналізує відповідність результатів власної чи спільної проєктно-технологічної діяльності її меті та виробленим критеріям
Визначає ефективність використання матеріальних і часових ресурсів, способів організації проєктно-технологічної діяльності			2
Оцінює особистісну і соціальну важливість створеного виробу			3
Критично формулює власні судження, аргументовано обстоює їх з урахуванням пропозицій інших осіб			4
Виявляє недоліки і виправляє допущені помилки, аналізує їх та робить відповідні висновки			5
Презентує результати власної чи спільної проєктно-технологічної діяльності [6 ТЕО 1.3.2]		Добирає відповідно до мети і змісту проєктно-технологічної діяльності форми та засоби презентації	1
		Представляє результати власної/спільної проєктно-технологічної діяльності	2
		Виявляє повагу до власних чи спільних результатів проєктно-технологічної діяльності	3
		Застосовує цифрові пристрої та інформаційне середовище у разі потреби для презентації результатів проєктування	4
Відстежує власний навчальний поступ, аналізує набутий освітній досвід як стимул для подальших досягнень [6 ТЕО 1.3.3]		Спільно з учителем чи іншими особами визначає свій рівень навчальних досягнень	1
		Обговорює перспективи подальшої проєктно-технологічної діяльності, способи її вдосконалення	2
		Планує подальшу проєктно-технологічну діяльність на основі набутого досвіду для реалізації власних інтересів, здібностей, можливостей	3

ВИЗНАЧАЄ РИЗИКИ ВПЛИВУ СУЧАСНИХ МАТЕРІАЛІВ, ТЕХНІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА [ТЕО 3.1]	Оцінює користь і небезпеку технічного прогресу для навколишнього середовища [6 ТЕО 3.1.1]	Осмислено наводить приклади глобалізаційних процесів, які докорінно змінили світ у ХХІ столітті	1
		Обговорює ймовірний розвиток технологій у різних сферах діяльності людини	2
		Пояснює доцільність відмови людства від використання одноразових виробів із синтетичних та інших шкідливих матеріалів	3
		Генерує ідеї, які можуть бути корисними для збереження навколишнього середовища і сталого [збалансованого] розвитку	4
		Доводить переваги використання вторинних матеріальних ресурсів у реалізації нових проєктів	5
	Визначає види матеріалів за їх властивостями, зокрема для користі власного здоров'я та здоров'я інших осіб [6 ТЕО 3.1.2]	Розпізнає основні види конструкційних матеріалів за їх властивостями [технологічними, механічними, фізичними, гігієнічними]	1
		Із розумінням визначає цінність гігієнічних властивостей матеріалів натурального походження для здоров'я людини та покращення якості життя	2
		створює екологічні вироби з урахуванням гігієнічних властивостей матеріалів	3
	Оперує інформацією про основні види матеріалів і техніки [6 ТЕО 3.1.3]	Розрізняє достовірну і недостовірну інформацію про матеріали і техніку, звертаючись до першоджерел	1
		Аналізує інформацію про матеріали і техніку, використовує її для розв'язання практичних завдань у побуті	2
		З розумінням читає та розшифровує маркування товарів, товарні та інші знаки, зокрема з використанням цифрових пристроїв	3

3.МІЙ ПОБУТ

ОРГАНІЗОВУЄ ВЛАСНУ ДІЯЛЬНІСТЬ У ПОБУТІ [ТЕО 4.1]	Планує власну діяльність у побуті відповідно до власних потреб або потреб інших осіб [6 ТЕО 4.1.1]	Визначає власні/чужі потреби в організації побуту	1
		Аналізує власний досвід і можливості в побутовій діяльності	2
		Планує трудові дії для виконання побутових завдань самотійно або у співпраці з іншими особами	1
	Удосконалює власний чи спільний життєвий простір у різних сферах побутової діяльності [інтер'єр, одяг, харчування тощо] [6 ТЕО 4.1.2]	Розрізняє та описує основні стилі в різних сферах життєдіяльності людини	1
		Розрізняє корисні для здоров'я елементи життєвого	2
		Оцінює споживацькі якості, естетичний вигляд і корисність для здоров'я обраного чи створеного виробу	3
		Проводить проєктно-технологічну діяльність стосовно розв'язання побутових проблем, самообслуговування	1
		Облаштовує або вдосконалює власний життєвий простір з урахуванням власних потреб, потреб інших осіб	2
ВИРІШУЄ ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ В ПОБУТІ [ТЕО 4.2]	Відшукує та відбирає актуальну інформацію про види побутової техніки, її застосування та технічні характеристики [6 ТЕО 4.2.1]	Усвідомлено формулює завдання у співпраці з іншими особами відповідно до власних потреб у побуті	1
		Розрізняє види побутової техніки за функціональним призначенням відповідно до визначених завдань	2
		Читає та пояснює своїми словами технічну інформацію, схеми, інші графічні зображення про побутову техніку в інструкціях із застосуванням інформаційних джерел і використанням цифрових пристроїв	3
	Вивчає призначення побутової техніки [6 ТЕО 4.2.2]	Пропонує способи використання різних видів побутової техніки для вирішення побутових завдань	1
		Пояснює загальні принципи роботи побутової техніки відповідно до її функцій та призначення	1

	Дотримується правил використання технічних пристроїв, різних матеріалів у побутових умовах [6 ТЕО 4.2.3]	Дотримується встановлених вимог до техніки безпеки під час експлуатації технічних пристроїв у побутових умовах [5]	1
--	--	--	---

Критерії оцінювання предметних та особистісних результатів

Рівні навчальних досягнень	Бали	Характеристики навчальних досягнень здобувача освіти
ПОЧАТКОВИЙ	1	Розпізнає деякі об'єкти вивчення (матеріали, інструменти, моделі тощо) та називає їх (на побутовому рівні)
	2	Описує незначну частину технологічних об'єктів; частково розпізнає інструменти та обладнання для виконання практичних робіт
	3	Має фрагментарні уявлення з предмета вивчення (обізнані з деякими технологічними поняттями); з допомогою вчителя виконує елементарні практичні завдання; використовує за призначенням робочі інструменти та обладнання
СЕРЕДНІЙ	1	Знає окремі відомості, що стосуються технологічних об'єктів; застосовує елементарні прийоми роботи інструментом
	2	Відтворює навчальний матеріал, необхідний для виконання практичних робіт, з допомогою вчителя; виконує окремі технологічні операції з недоліками; частково володіє прийомами роботи інструментом
	3	Самостійно відтворює значну частину навчального матеріалу, необхідного для виконання практичних робіт; виконує окремі частини технологічних операцій
ДОСТАТНІЙ	1	Самостійно і логічно відтворює фактичний і теоретичний матеріал, необхідний для виконання практичних робіт; виконує практичну роботу відповідно до інструкцій вчителя; частково контролює власні навчальні дії; з допомогою учасників проєкту і учителя виконує завдання, що стосуються окремих етапів проєктної діяльності
	2	Виявляє розуміння навчального матеріалу, наводить приклади, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між технологічними операціями; використовує набуті знання і уміння в стандартних ситуаціях
	3	Володіє навчальним матеріалом і реалізовує свої знання та вміння в практичній діяльності; може аналізувати і систематизувати інформацію в процесі проєктної діяльності
ВИСОКИЙ	1	Володіє глибокими знаннями та уміннями і застосовує їх у нестандартних ситуаціях; бере активну участь в розробленні та реалізації технологічного процесу; з допомогою учасників проєкту і учителя проєктують та виконують всі види запланованих робіт
	2	Володіє гнучкими знаннями і навичками в межах вимог навчальної програми, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, знаходить і аналізує додаткову інформацію; самостійно розробляє технологічний процес виготовлення виробу та забезпечує його виконання; самостійно проєктують та виконують всі види запланованих робіт.
	3	Має системні знання та навички з предмета, свідомо використовує їх, у тому числі, у проблемних ситуаціях; самостійно розробляє технологічний процес виготовлення виробу та забезпечує його якісне виконання; самостійно проєктують та виконують, використовуючи відповідні технології, всі види запланованих робіт.

Тематичне оцінювання здійснюється на основі поточного оцінювання із урахуванням результатів виконання учнями навчальних проєктів.

Оцінка за семестр ставиться за результатами тематичного оцінювання та контролю груп загальних результатів відображених у Свідоцтві досягнень:

ЗР1) Проєктує та виготовляє вироби

ЗР2) Застосовує технології декоративно- ужиткового мистецтва

ЗР3) Виявляє самозарадність у побуті / освітньому процесі

Річне оцінювання здійснюється на підставі загальної оцінки результатів навчання за **I та II** семестри. Окремі підсумкові контрольні роботи не проводяться.

Семестрове та підсумкове (річне) оцінювання результатів навчання здійснюють за 12-бальною системою (шкалою), а його результати позначають цифрами від 1 до 12.

V. ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Абетка для директора. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти. Київ, 2021
URL: https://sqe.gov.ua/wpcontent/uploads/2021/08/Abetka_dyrektora_2021_SQE_SURGe.pdf
2. Державний стандарт базової середньої освіти [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#n16>
3. Державний стандарт початкової освіти [Електронний ресурс].
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF#n12>
4. Закон України «Про повну загальну середню освіту».
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
5. Закон України про освіту [Електронний ресурс].
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
6. Закон України про середню освіту [Електронний ресурс].
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/651-14#Text>
7. Технології. 5 клас : навч. посіб. Ч. 4 / Ірина Ходзицька, Олена Горобець, Ольга Медвідь, Тетяна Пасічна, Юлія Приходько, Валентина Крімер, Ніна Павич. — Харків : Вид-во «Ранок», 2021. — 16 с. URL: <https://drive.google.com/drive/folders/1IZUqZ4Z0oXKMkZV8zN82kjWMxaArsOnd>
8. Терещук А. І., Гащак В. М., Абрамова О. В., Павич Н. М. Технології. 5-6 клас. Методика організації освітнього середовища: Навчально-методичний посібник. Чернівці: Букрек, 2021. 168с. URL: <https://drive.google.com/drive/folders/1IZUqZ4Z0oXKMkZV8zN82kjWMxaArsOnd>
9. Про затвердження Типового переліку засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів і STEM-лабораторій: наказ Міністерства освіти і науки України від 29.04.2020 № 574, URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0410-20#Text>
10. Положення про навчальні кабінети загальноосвітніх навчальних закладів: наказ Міністерства освіти і науки України від 20.07.2004 № 601, URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1121-04>
11. Правила безпеки під час занять у навчальних і навчально-виробничих майстернях навчальних закладів системи загальної середньої освіти, затверджені наказом МОН від 13.08.2007 № 730, URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0990-07#Text>
12. Санітарний регламент для закладів загальної середньої освіти, наказ МОЗ № 2205 від 25.09.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1111-20#Text>
13. Маршрутизатор дій педагога Нової української школи: інструкціяпорадник/ за заг. ред. С. Ю. Гарної, Н. О. Капінус. – Краматорськ : Відділ інформаційно-видавничої діяльності, 2021. – 40 с.
14. Блог «Технологічний коворкінг» URL: <https://texnokovorking.blogspot.com/>